

05 MICHEL FOUCAULT EN HET GRIEKSE DRAMA

Spreker: Prof. dr. Mark Lambrechts (Brussel/Leuven)

Michel Foucault (1926-1984) is op dit ogenblik de meest geciteerde denker in de menswetenschappen. Hij was zeer maatschappelijk geëngageerd en zette zich in voor de problematiek van gevangenen, vluchtelingen, homoseksuelen, psychiatrische patiënten,... en vanuit dit engagement ontwikkelde hij een rijk filosofisch oeuvre. In zijn loopbaan besteedde hij ook veel aandacht aan literatuur, meer in het bijzonder ook aan het Griekse drama. In een eerste lezing zullen we wat dieper ingaan op de rol die het waarheidsvinden speelt in de tragedie van Koning Oedipus van Sophocles. Dit drama illustreert bij uitstek de verhouding tussen macht en waarheid. Foucault is tijdens zijn loopbaan regelmatig teruggekomen op de meervoudige betekenis van dit rijke theaterstuk.

In een tweede lezing gaan we wat nader in op de thematiek van het waarheidsspreken (*parrèsia*) zoals die door Euripides wordt ontwikkeld in zijn tragedies.

Foucault hechtte veel belang aan de persoonlijke moed om de waarheid te spreken. Deze opdracht is in deze tijd van groeiend populisme en naar de mond praten meer dan ooit actueel én relevant.

Literatuur

Oedipus

M. Foucault, *Leçons sur la volonté de savoir. Cours au Collège de France. 1970-71*, Paris, Seuil/Gallimard, 2011, p. 177-193 en p. 223-253 (“Le savoir d’Oedipe”)

M. Foucault, “La vérité et les formes juridiques”, in: M. Foucault, *Dits et écrits, t. II 1970-1975*, Paris, Gallimard, 1994, p. 538-646

M. Foucault, *Du gouvernement des vivants, Cours au Collège de France. 1979-1980*, Paris, Seuil/Gallimard, 2012, p. 3-89

M. Foucault, *Mal faire, dire vrai. Fonction de l’aveu en justice*, Louvain-Chicago, Presses universitaires de Louvain-University of Chicago Press, 2012, p. 47-87

Euripides

M. Foucault, *Le gouvernement de soi et des autres, Cours au Collège de France. 1982-1983*, Paris, Seuil/Gallimard, 2008, p. 59-156

M. Foucault, *Discours et vérité précédé de La Parrèsia*, Paris, Vrin, 2016, p. 115-177

(vertaling: M. Foucault, *Parrèsia. Vrijmoedig spreken en waarheid*, Amsterdam, Uitgeverij De Balie, 2004, p. 23-63 en M. Foucault, *Fearless Speech*, Los Angeles, Semiotext(e), 2001, p. 25-74)

Curriculum Vitae

Mark Lambrechts (° Mortsels, 1952) studeerde rechten (Antwerpen en Brussel) en filosofie (Leuven). Hij werkte eerst als jurist in de spaarbanksector (1977-2006) en daarna (2006-2017) in de universiteit (KU Brussel en KU Leuven). Hij engageerde zich tijdens zijn actieve

loopbaan in zijn vrije tijd zowel voor het milieu (als bestuurder bij Greenpeace België), voor de sociale economie (als voorzitter van het Vlaams Overleg Sociale Economie en bestuurder van Trividend) als voor de ontwikkelingslanden (als voorzitter van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden en als bestuurder van Alterfin). Hij was ook jarenlang de redactievoorzitter van de Tegenspraakcahiers, die maatschappelijke thema's behandelden vanuit een emancipatoir perspectief.

Mark Lambrechts is sinds 2018 met pensioen en zet zich nog steeds in voor het onderwijs (als voorzitter van het Sint-Lievenscollege te Antwerpen en als lid van het auditcomité van de universiteit Antwerpen), voor de muziek (o.m. als voorzitter van het HERMESensemble en als ondervoorzitter van het Antwerps muziekcentrum AMUZ) als voor de Sint-Willibrordusparochie te Antwerpen (als predikant en als lid van de Kerkraad). Hij is ook lid van de raad van bestuur van het tijdschrift Streven. Als bestuurder van de Huurdersbond Antwerpen-Turnhout blijft hij zich inzetten voor een recht op wonen voor iedereen.

Mark Lambrechts is sinds 1975 geïnteresseerd in de Franse hedendaagse wijsbegeerte, in het bijzonder in het werk van Michel Foucault, waarover hij een van de eerste Nederlandstalige boeken publiceerde (*Michel Foucault. Excerpten en kritieken*, Nijmegen, SUN, 1980). Voor het *Filosofie-Tijdschrift* bereidt hij een themanummer voor over “de late Michel Foucault (1980-1984)”, dat gepland is om in 2020 te verschijnen.

Aantal avonden	2
Plaats	Fontys Hogescholen, ds. Th. Fliednerstraat 2, 5631 BN Eindhoven
Tijd	19.30- 21.30 uur
Datum	9 en 16 maart 2021
Thema	05
Kosten	€ 15,00